

Soudní znalci

Úlohy a definice role soudního znalce

Znalci z oboru psychologie jsou pověřováni soudem, tím jsou vázáni ve svých doporučeních kritérii z oblasti rodinného práva, která řadí blaho dítěte na první místo. Znalci se v posudcích vyjadřují k otázkám, které pokládá soud a to i v případě, kdy by z jejich odborného pohledu bylo třeba posudek rozšířit o další aspekty. To lze jen po předchozím odsouhlasení se soudem.

Znalci jsou většinou pověřováni:

- být rodičům nápomocni v rozhodování ve smyslu dosáhnout souladu se zájmem (blahem) dítěte,
- přispět k nastolení smíru, deeskalaci sporu a nalezení řešení,
- vysvětlit na základě odborných psychologických znalostí srozumitelnou formou podstatu problému a stávající konstelaci (např. narušení vztahu, narušení vývoje, konfliktní situace v rodině, obzvláště zátěž na straně rodičů i dětí).

Pracovní postupy

Vytváření psychologického znaleckého posudku se odvíjí na bázi vědeckých standardů kvality. Znalec se snaží postupovat co nejtransparentněji vůči zadavateli posudku i ostatním zúčastněným. Ve své podstatě je podrobení se soudně znaleckému posudku dobrovolné.

Ohledně volby pracovních metod a postupů jsou soudní znalci nezávislí. Podle zadání soudu přichází v úvahu v jednotlivých případech použití následujících metod:

- oddělené rozhovory s rodiči (s každým zvlášť)
- pozorování chování a interakce mezi dítětem a rodičem
- důkladné vyšetření dítěte
- diagnostika pomocí testů (např. stupeň vývoje, intelekt, specifické problémy)
- společný rozhovor s rodiči (oběma najednou)
- dotazování ostatních odborníků účastnících se opatr. řízení nebo třetích osob (např. OSPOD, vychovatel, učitel, terapeut, další osoby mající vztah k dítěti)
- doprovázení při vyzkoušení včasné uzavřené dohody nebo řešení se zpětnou vazbou evaluativního charakteru a příp. upravení dohody
- písemné vypracování znaleckého posudku

Úlohy a postupy soudního znalce ve wildeshausenském kooperativním opatr. řízení

V rámci kooperativního řízení ve Wildeshausenu vedou znalci rodiče k co nejvčasnějšímu započetí společných rozhovorů s cílem pomoci jim vypracovat nosná řešení, která využívají zkušeností a znalostí psychologa. Postup se tedy neorientuje na "rychlé výsledky", ale spíše na deeskalaci konfliktu a uvedení rodičů do fáze jednání orientovaných na nalezení řešení a urychlení celého tohoto procesu. Soudní znalec může do zrychleného opatrovnického řízení vstupovat v jeho různých fázích a s různými představami ohledně cíle než má soud. Přitom je velmi důležitá komunikace mezi soudcem a soudním znalcem, protože vyjasnění zakázky a postupů, stejně tak jako podávání informací o průběhu jednotlivých případů musí být bezprostředně vyjasněny a odsouhlaseny:

- **poskytování poradenství soudním znalcem** ještě před tím, než se stane účastníkem opatrovnického řízení nebo aniž by se jím stal: soudní znalec poskytne soudci v jednotlivých případech odborné psychologické poznatky, vyjádření např. v otázce možné indikace řízení (zahrnutí ostatních pomocných profesí) nebo ohledně dalšího postupu v rámci řízení

- **včasné začlenění soudního znalce do opatrovnického řízení:**
Soudní znalci jsou požádáni o účast na společných na řešení orientovaných rozhovorech v rámci soudních jednání za účelem vnést do jednání své odborné znalosti, klást odborné dotazy, vysvětlovat. Aby se mohli připravit na tato jednání, dostanou soudní znalci možnost nahlédnout do spisu a v průběhu jednání příležitost prozkoumat a probrat s rodiči blíže, z odborného hlediska, důležité aspekty. Navazující a do větší hloubky sahající diagnostické a na řešení orientované rozhovory mohou proběhnout v rámci rozšíření “zakázky” posléze.
- **krátké posudky nebo stanoviska:** Explorativním rozhovorům a/nebo diagnostickým pohovorům se podrobují také ostatní členové rodiny. V rámci těchto zakázek je nejdůležitější zmapovat konstelaci problému a možnosti jeho řešení resp. alternativně také získat odborné vyjádření, návrh ohledně dalšího vhodného postupu v rámci řízení (indikace v řízení). Na závěr je vyhotoveno krátké písemné stanovisko (výsledný protokol), a výsledek je pak příp. přednesen ústně v rámci dalšího jednání. Pokud je to žádoucí, rozšíří soud zakázku soudnímu znalci.
- **obsáhlý soudně znalecký posudek:** V případě že jsou členové rodiny podrobeni intenzivnímu zkoumání a diagnostickému vyšetření, zhotoví znalec obsáhlý písemný posudek.
- **doprovázení při praktické aplikaci dohody:** soudní znalci doprovází rodiče a děti formou poskytování poradenství při vyzkoušení a aplikaci úprav a postupů v rámci jejich dohody po předem určenou dobu; na základě zkušeností mohou pak být vyzkoušená řešení diskutována během společných rozhovorů evt. upravena

http://www.amtsgericht-wildeshausen.niedersachsen.de/portal/live.php?navigation_id=27053&article_id=91372&_psmand=146

© 2016 Niedersachsen.de | Alle Rechte vorbehalten - Vervielfältigung nur mit unserer Genehmigung